

1. Harminc esztendeje annak, hogy 1981-ben II. János Pál pápa kibocsátotta Familiaris consortio kezdetű apostoli buzdítását a keresztény család feladatairól a mai világban. Püspöki Konferenciánk a 2011. évet a Család Évének nyilvánította. Döntésünket az a szándék vezérelte, hogy tanúságot tegyünk hitünkéről és felkeltsük az emberek szívében a szeretet és a felelősség érzését a társadalom legfontosabb intézménye, a család iránt.

Hogyan alakul a családok sorsa Európában, különösen pedig hazánkban? Ez a kérdés alapvető emberi problémát tár fel: milyen helyzetben van ma Európa, milyen állapotban élnek földrészeinkön, különösen hazánkban az emberek? Nehéz erre átfogó választ adni. Ha a II. Vatikáni Zsinatnak az Egyház a mai világban című lelkipásztori rendelkezését tartjuk szem előtt, ma is el kell ismernünk, hogy az igazi választ úgy találhatjuk meg, ha szembenézünk a mai ember örömeivel és reményeivel, bánatával és aggodalmaival (*Gaudium et spes I*). Amikor tehát az Egyház értékeli az egyén helyzetét és a társadalom állapotát, újra és újra pozitív és negatív szempontokra hívja fel a figyelmet. Nem azért teszi ezt, mert mindenáron azt akarja kimutatni, hogy a mérleg egyensúlyban van, hanem attól a meggyőződéstől vezérelve, hogy Isten műve önmagában mindig jó, de a bűn árnyékot vet a teremtet világra. Így hát a hívő keresztény nem engedhet a reménytelen borúlátás kísértésének, de nem élhet a valóságtól elrugaszkodott álomvilágban sem.

2. Európa, ahol annyi nemzet kultúráját alakította Krisztus evangéliuma, ahonnan a keresztény örömhír hirdetői eljutottak az egész világra, ma azonosságának mély válságát éli át. Ha elutasítjuk Isten és a vallás gondolatát, sőt a valóság megismerésének lehetőségében is kételkedünk, könnyen kiszolgáltatjuk alapvető értékeinket pillanatnyi vágyak és érdekek játékának. Európának és népünknek is szüksége van Istenre. Nem feledkezhetünk meg gyökereinkről, mert csak így tudunk reménységgel és a valóság talaján állva tekinteni a jövőbe.

Kortársaink közül sokan abban akarják megélni szabadságukat, hogy mindentől függetlenül magukat, semmire nincsenek tekintettel, a másik emberre sem, a közösségre sem, a saját jövőjükre sem. A kellemes közérzetnek ebben a bűvöletében könnyen megeshet, hogy nem vesszük észre: elmúlik az élet, s amire lehetőségünk volt tegnap, az holnapra már a múlté. Gyakran félünk meghozni életünk nagy döntéseit, elkötelezni magunkat a sűrű tartó hűségre egy jó házasságban. Pedig olyan lények vagyunk, akiknek a fejlődéséhez is, a fizikai, szellemi, lelki értékekben való gyarapodásához és kiteljesedéséhez is szüksége van a jó közösség, a szerető család biztonságára. Még Isten szeretetét is a családi élet tapasztalatából vett fogalmakkal fejezzük ki. Így tudjuk igazán átérezni, mit jelent, hogy ő szerető Atyánk, mi pedig egymásnak testvérei vagyunk. Ugyanígy az Egyházban és a közösségben is magabiztosabban, harmonikusabban találjuk meg a helyünket, ha átértük a szeretet és a bizalom légkörét. Ha megtapasztaltuk az anyai szeretetet, igazi értelmet kap számunkra az is, hogy az Egyházat édesanyánknak valljuk.

Az emberi személy igazi szabadsága lehetőség az Isten akaratára szerinti, értékeket teremtő és megvalósító életre. A szabadság tehát nem a kapcsolatok megszakítását, az azoktól való úgynevezett megszabadulást jelenti, hanem életünk megtöltését a szeretet gazdagságával.

3. Társadalmaink irányvesztésének világos jele a népesség fogyása. Hazánk lakossága az idén tízmillió alá csökkent. Pedig a család egészséges működése egyben a társadalom egészségének is fokmérője. Európában mindenki elismeri, hogy súlyos népesedési probléma alakult ki. A keresztény ember azt is feladatának érzi, hogy a megoldást keresse, mégpedig abból a biztos hitből kiindulva, hogy Isten szeret minket, hogy neki terve van velünk. Ezt a tervét pedig Jézus Krisztusban nyilatkoztatta ki.

A család és az élet Isten tervének szerves része, sőt a család lehetővé teszi, hogy megérezzük az Istennel való közösség örömét. A férfi és a nő szerelmének szépsége, ha egész életre szóló szövetségre lépnek egymással, Isten legvonzóbb természetes képét jeleníti meg az emberi társadalomban. Ez az életszövetség a férj és a feleség kölcsönös javára, s az új emberi élet elfogadására és nevelésére irányul. Ma mégis azt látjuk, hogy gyakran hiányzik a nyitottság a sűrű tartó házassági közösségre. Mintha félnénk attól, hogy igent mondjunk az életre! A mai városi, de egyre inkább a vidéki élet is úgy szerveződik, hogy nagy nehézséget jelent népes családot fenntartani. Az anyaságot a társadalom nem mindig becsüli meg kellően. A gazdasági válság és a munkanélküliség szorongást és félelmet hoz sok család életébe. Pedig az anyaság és a családok megérdemlik az egész társadalom megbecsülését és szolidaritását. Az ő támogatásuk nem pusztán szociális kérdés, hanem egész népek, társadalmak jövőjének, létének vagy nemlétének kérdése. Márpedig az élet ára megfizethetetlen. Bármilyen gazdag legyen is egy ember, az életét nem vásárolhatja meg: végül is minden vagyona kevésnek bizonyul. Ahogyan a zsolnári írja: „Az élet ára túl magas volna, meg nem fizetheti senki soha, hogy örökké éljen, s a sírt ne lássa” (*Zsolt 49,9-10*).

4. Imádkozzunk az idén különös odaadással családjainkért. Legyen a család maga is a közös hit, a közös imádság otthona.

Plébániai közösségeink ismerjék meg, tartsák számon a kö-rükben élő katolikus családokat. Maguk a családok is örömmel találják meg egymással a kapcsolatot. Osszák meg egymással ünnepeiket és gondjaikat, segítsék egymást munkával, személyes jelenléttel, tapasztalatok átadásával, és ha szükséges, anyagiakkal is. Büszkeség lehet számunkra olyan családok közösségéhez tartozni, akik gyerekruhával, bútorral, baráti szóval, betegek ápolásával nap mint nap segítik egymást, akik hordozzák a nemzedékek közötti összetartást, akiknek gondjuk van a magányosokra, az idősekre és a betegekre is. Különös figyelemmel és szeretettel kísérjük azok kereszthordozását, akik súlyosan fogyatékos gyermekeket nevelnek! Bátorítjuk azokat is, akiknek megtört a családi életük, tartsanak ki a hitben és az Egyházval való közösségben.

Kérjük a Szent Család áldását családjainkra, kérjük az első magyar szent családnak, Szent István királynak, Boldog Gizellának és Szent Imre hercegnek közbenjáró támogatását. Kérjük a példamutató családapá, Boldog Batthyány-Strattmann László könyörgését családjainkért és egész nemzetünkért. Amen.

Budapest, 2010. december 26, Szent Család vasárnapja

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Felolvasandó minden szentmisén 2010. december 26-án, Szent Család vasárnapján!